

Översiktsplan för Värmdö kommun

Antagen i juni 2003

VÄRMDÖ KOMMUN

Faktamedverkan från samtliga förvaltningar.

Bakgrundskartor och flygfoton från Metria.

Fotografier

Hasse Saxinger omslaget och sid: 12 övre, 16, 18, 20 nedre, 21, 25 t.h, 28, 29, 32, 36, 40, 42, 43 övre, 46, 49-51, 53, 60, 70, 73, 76, 80, 81, 83, 86, 87, 98, 100 mitten, 118 övre, 127-130.

Leif Andersson sid: 102, 104, 114, 120.

Lars-Åke Holst sid: 75, 79.

Övriga fotografier: Värmdö kommun.

Grafisk formgivning: Margareta Nilsson, Nilsson Design AB, Stockholm.

Katarina Tryck AB, Stockholm 2003.

Strategiska frågor för Värmdös utveckling

Värmdö kommun är en av de snabbast växande kommunerna i landet. Sedan 1990 har befolkningen ökat med 55 procent, från drygt 20 000 invånare till dagens 33 000. Det mesta talar för att takten fortsätter. Ökningen beror till stor del på att många fritidshus i kommunen blir permanentbebodda.

Bebyggelsefrågor

I takt med ökande bostadsbrist i Stockholmsområdet är ett fritidshus inom pendlingsavstånd ett rimligt alternativ. Det är en utveckling som kommunen inte styr över, men får ta konsekvenserna av. Inflyttning sker också till helt nya bostadsområden, där kommunen kan bestämma utbyggnadstakten och där exploateringen bidrar till utbyggnad av infrastruktur även till omgivande bebyggelse. Regionplane- och trafikkontoret i Stockholms län räknar med att inflyttningen till länet kommer att vara fortsatt hög. Förmodligen kommer det inte att finnas några fritidshusområden kvar i länets fastland om 30 år, alla har blivit permanentbebodda.

Värmdö räknar med att ta sin del av ansvaret för att de nya storstockholmarna får bra bostäder. Nya bostadsområden ska främst tillkomma i Gustavsberg, Hemmesta och Brunn. Här finns god infrastruktur och de nya husen kan utveckla centrumbebyggelsen på ett positivt sätt.

Den vackra naturen är kommunens viktigaste tillgång. Värmdös skärgård, kust och stora skogar utnyttjas av långt fler än den egna befolkningen. När trycket från bebyggelsen ökar blir det extra viktigt att värna såväl de stora naturområdena som de små bostadsnära grönytorner.

VA-frågor

Många väljer att bosätta sig i ett fritidshus just för närheten till naturen. Det är samtidigt en stor miljöbelastning. Enskilda lösningar för vatten och avlopp på ett stort antal tomter i ett område riskerar att ge saltvatteninträngning och sanitära olägenheter. Bilberoendet blir också stort i dessa områden.

En viktig och kostsam uppgift för Värmdö kommun för en lång tid framöver blir att förse stora områden med kommunalt vatten och avlopp eller gemensamhetsanläggningar för VA. Samtidigt behöver en rad andra åtgärder vidtas i dessa områden för att de ska bli goda bebyggda miljöer, till exempel höjd vägstandard, gång- och cykelvägar, utbyggnad av skolor, daghem och annan social service. Planförslaget pekar på vilka områden som bör komma i fråga de närmaste tio åren. Många andra områden är också i stort behov av åtgärder. I avvaktan på åtgärder måste kommunen vara försiktig med förändringar för att inte orsaka miljöproblem.

Kommunens reningsverk är idag i stort sett fullt utnyttjade och stora investeringar måste till för att bygga ut dem. Alternativen är att, ansluta till Käppala reningsverk på Lidingö eller bygga ut Tjustviks reningsverk i Gustavsberg.

Utvecklingstakten

Kommunens mål är en utveckling med ekonomi i balans. För att klara detta är det viktigt att anpassa utvecklingen till den tillgängliga kapaciteten. Värmdö har investerat stora belopp i skolutbyggnader. Ändå räcker skolorna inte till och en fortsatt kraftig utbyggnad behövs. Ökningen av kommuninvånare medför på sikt en ökning av kommunens skatteintäkter. Det sker

dock med en viss eftersläpning, eftersom man betalar skatt till sin gamla kommun ett år efter flytten. Kostnader i form av till exempel förskole- och skolplatser belastar kommunen omedelbart.

Miljön

En stor och central del av Stockholms skärgård ligger i Värmdö kommun, från innerskärgård ut till yttersta havsbandet. Här råder snarast glesbygdsförhållanden och kommunen måste medverka på olika sätt för att stödja en levande skärgård med bofast befolkning. Det storslagna skärgårdslandskapet är välbesökt av såväl sommargäster, båtfolk som dagturister. Här finns oändligt mycket att uppleva men också många miljöer som är störningskänsliga, till exempel reproduktionslokaler för fisk och fågel.

Stora delar av skärgården i kommunen är av riksintresse för natur- och friluftsliv och för sina kulturmiljöer. Planeringen här inriktas på hur dessa områden ska bevaras för framtiden samtidigt som människor ska kunna bo och verka i skärgården.

Värmdö kommun kommer att ta fram en kustplan som främst belyser de marina miljöerna. Denna översiktsplan kan ses som ett avstamp till arbetet med kustplanen.

De viktigaste kommunala uppgifterna är att bedriva en rad verksamheter, som till exempel skola, äldreomsorg och teknisk försörjning. Värmdö kommun måste också lägga ner resurser på långsiktig fysisk planering. Det krävs tydliga riktlinjer för bebyggelseutvecklingen och utbyggnaden av infrastruktur för att Värmdö ska kunna utvecklas till en av Stockholmsregionens mest attraktiva livsmiljöer. Den här översiktsplanen anger ramarna för detta.

KOMMUNENS ARBETSGRUPP

Ewa Andrén Holst	planarkitekt
Ingemar Eriksson	planchef
Jorid Hammersland	kommunekolog
Malin Lindqvist	planarkitekt
Annelie Macias	utredare
Robin Sotoodeh	utredningsingenjör
Andreas Totschnig	planarkitekt

Politisk ledningsgrupp är kommunstyrelsens tekniska utskott

Lars Alenfalk, (c), kommunalråd, ordförande
Christer Hedberg (s), kommunalråd
Roland Ekstrand (fp)

Ersättare

Camilla Strandman (mp)
Anna Hellgren (s)
Jonas Nilsson (m)

I planarbetet har även medverkat sakkunniga från miljö- och byggförvaltningen, tekniska förvaltningen, kulturkontoret, barn- och ungdomsförvaltningen samt socialförvaltningen.

Värmdö kommuns hemsida
www.varmdo.se

SAMMANFATTNING AV PLANFÖRSLAGET

- Översiktsplanens huvudinriktning är att bevara grönstrukturen och att redovisa lämpliga centralt belägna utbyggnadsområden.
- Planen pekar också på att vatten- och avloppsfrågorna liksom trafikfrågorna har avgörande betydelse för kommunens utveckling.
- Översiktsplanen har också fokusering på tre huvudfrågor:
 - fem centrumområden att utveckla
 - fem prioriterade förändringsområden
 - fem stora öar att utveckla

